
Saksbehandler: Eli Eriksrud
Arkivsaksnr.: 17/2310

Arkiv:

OVERFØRING AV BORGERLIGE VIGSLER TIL KOMMUNEN FRA 01.01.2018

Vedlegg:

Barne- og likestillingsdepartementets rundskriv Q-11/2017, datert 21. september 2017.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Forskrift om kommunale vigslere 18.09.2017.

Sammendrag:

Kommunen er fra 01.01.2018 forpliktet til å tilby borgerlige vigslere til egne innbyggere. Den samme plikten gjelder overfor personer som ikke er bosatt i Norge, men som oppfyller vilkårene for å inngå ekteskap her. I hht Prop. 91 L (Endringer i ekteskapsloven og bustøttelova m.m. (oppgaveoverføring til kommunene) og lov om overføring av ansvar for kollektivtransport) gjelder sistnevnte utenlandske brudepar og norske statsborgere bosatt i utlandet. Kommunen kan velge å tilby vigslere også for brudefolk bosatt i andre kommuner. Kommunestyret skal blant annet ta stilling til antall vigslere og eventuelle satser for vigslere.

I denne saken legges diverse avklaringer tilknyttet den nye myndigheten, fram for kommunestyret til beslutning.

Saksutredning:

Innledning

Stortinget har vedtatt lovendringer i ekteskapsloven, jfr Lov om endringer i ekteskapsloven og bustøttelova mm (oppgaveoverføring til kommunene). Lovendringene innebærer at vigselmyndighet overføres fra notarius publicus til ordførere, varaordførere og kommunalt ansatte eller folkevalgte som kommunestyret selv gir slik myndighet. Med det overføres ansvaret for gjennomføring av borgerlige vigslere fra tingrettene og Oslo byfogdembete til kommunene.

Oppgaveoverføringen innebærer at kommunen må være klar til å ta imot brudepar som ønsker å gifte seg borgerlig fra de nye reglene trer i kraft 1. januar 2018.

Lovendringen innebærer en lovfestet plikt til å ha et kommunalt vigselstilbud for egne innbyggere, det er selvsagt tilstrekkelig at en av brudefolkene er bosatt i kommunen. Den samme plikten gjelder overfor utenlandske brudepar og norske statsborgere bosatt i utlandet.

Kommunen kan velge å tilby vigslere også for brudefolk bosatt i andre kommuner.

Vigselsrett

Kommunene må avklare hvem som skal ha vigselfmyndighet i kommunen før reglene trer i kraft. Ordfører og varaordfører er gitt vigselfmyndighet direkte i loven. Det følger av loven at i tillegg kan kommunestyret selv gi vigselfmyndighet til kommunalt ansatte eller folkevalgte. Kommunestyret må da vurdere behovet og hvem som er egnet til å inneha vigselfoppgaven. I lovforarbeidene blir det uttalt at det kan være hensiktsmessig at det også tilbys vigsler som er politisk nøytrale.

Lokaler

Lovproposisjonen understreker at kommunens tilbud skal være godt og tilgjengelig. Det er også uttalt at det er viktig at kommunen legger til rette for vigsels seremonielle karakter. Bruk av egnede lokaler vil være av betydning for hvordan en vigsels seremoni oppfattes. Aktuelle lokaler er ordførerens kontor og møterommene Åsta og Lågen.

Kommunene bes også vurdere om de skal gjennomføre vigsler andre steder enn i kommunens lokaler og utenfor normalarbeidstid.

Betaling

Av lovproposisjonen framgår blant annet at et viktig prinsipp for kommunale vigsler er at kommunens alminnelige vigsels tilbud skal være gratis for kommunens egne innbyggere og for utenlandske brudepar og norske statsborgere bosatt i utlandet. Dersom kommunen i tillegg åpner for at vigsler kan skje utenfor kommunens ordinære lokaler, utover ordinære åpningstider eller for brudefolk som ikke er bosatt i kommunen, kan kommunen kreve å få dekket merkostnader ved dette. Eksempler på slike kostnader er lønns- og reiseutgifter for vigsleren og kostnader knyttet til bruk av lokaler og vaktmestertjenester. Kommunen må i så fall regulere hvilke kostnader som kan kreves dekket. Krav fra kommunen om dekning av slike kostnader må avtales med brudeparet på forhånd. Det er ikke anledning for kommunen til å ta betaling for gjennomføring av vigsler ut over dekning av nødvendige, påregnelige merkostnader.

Vigselsformular

Det borgerlige vigsels formularet, som er en tekst som vigsler leser under seremonien, skal benyttes ved gjennomføring av borgerlige vigsler, jf ekteskapsloven § 15. Det er også rom for å tilpasse seremonien med for eksempel tekst og musikk utover dette, dersom brudefølget sørger for dette.

Rutinen for vigsling framgår av vedlagte rundskriv.

Administrative konsekvenser

Det vil kreve ressurser å administrere tjenesten, både knyttet til påmelding, dialog med brudepar, vigselsattester og til den praktiske tilretteleggingen for at vigselslokalet til enhver tid kan benyttes og framstår imøtekomende og pent. I tillegg kommer ressursen til å gjennomføre selve vigsels handlingen. Arkivtjenesten må sørge for at all dokumentasjon, inngående og utgående brev og skjemaer, journalføres og arkiveres.

Vurdering:

Omfang

Antall vigsler vil variere. Ved Sør Gudbrandsdal tingrett (for kommunene Lillehammer, Gausdal, Ringebu og Øyer) ble det i 2016 gjennomført 56 vigsler. Beregnet i forhold til folketallet blir dette ca sju vigsler pr år i Øyer. Rådmannen foreslår at Øyer kommune også tilbyr å vigsle par der brudefolket er tilhørende i en annen kommune. Dette begrunnes med at Øyer er en stor hyttekommune og at det er sannsynlig at enkelte hytte-/fritidsinnbyggere i kommunen ønsker å benytte seg av Øyer kommunes vigselstilbud. Rådmannen rår kommunestyret til å fakturere brudepar fra andre kommuner for merkostnader knyttet til å vigsle dem.

Vigselsrett

I lovforarbeidene er det uttalt at det kan være hensiktsmessig at det også tilbys vigslere som er politisk nøytrale. Rådmannen viser til at ordfører/varaordfører er de øverste folkevalgte tillitspersonene i kommunen og kan ikke se at det er nødvendig med politisk nøytrale vigslere. Med det begrensede omfanget antall vigsler vil utgjøre pr år, mener rådmannen det ikke er nødvendig å oppnevne vigslere utover ordfører og varaordfører.

Lokaler

Det er viktig å ha lokaler av ulike størrelse tilgjengelig for vigselstjenesten. Dette tilfredsstilles ved å alternere mellom ordførerens kontor, Åsta og Lågen. Det er allerede press på kommunens møterom, dette må løses ved å benytte møterom ute på enhetene i påkommende tilfelle. For at de aktuelle rommene skal kunne fylle formålet trengs bare små justeringer inventar-/interiørmessig.

Vigsling utendørs eller i andre lokaler enn kommunens egne

Det er stadig mer populært å gifte seg på steder som har spesiell betydning for brudeparet, det kan f.eks. være der bryllupsfesten avvikles eller på spesielle plasser i bygda eller på fjellet. Kommunen kan selv bestemme om denne tjenesten skal tilbys. Rådmannen mener Øyer kommune bør tilby å vigsle brudepar på andre steder enn i kommunens egne lokaler, innenfor kommunegrensene, men at dette da faktureres etter bestemte satser.

Tid for vigsler

Rådmannen foreslår at kommunen i første omgang tilbyr vigslinger på fredager mellom kl 12 og 15. Vigslinger tilbys ikke på helligdager og andre offentlige høytidsdager.

Betaling

Kommunens alminnelige vigselstilbud innenfor normalarbeidstid og i kommunale lokaler skal være gratis for kommunens egne innbyggere. Det samme gjelder for utenlandske brudepar og norske statsborgere bosatt i utlandet. Brudepar fra andre kommuner og vigslinger utenfor normalarbeidstid som kvelder og helger og i andre lokaler enn kommunens egne, faktureres etter gjeldende satser:

Grunnsats: kr 1.500

For vigsel utenfor normalarbeidstid i kommunens lokaler eller i umiddelbar nærhet av disse. Dette skal dekke administrasjon, overtid for vigsler, vaktmester og kostnader til oppvarming og lys.

Sats 2:   kr 2.500

For vigsler som både er utenfor normalarbeidstid og på et annet sted enn i kommunens egne lokaler. Dette skal dekke administrasjon, overtid og reiseutgifter for vigsler. For brudepar hjemmehørende i andre kommuner enn Øyer, benyttes sats 2.

Hvis kommunen bes om å stille med to vitner utenfor normalarbeidstid, faktureres dette med kr 500 i tillegg.

Krav fra kommunen om dekning av slike kostnader, avtales med brudeparet på forhånd. For vigsler i kirkene i Øyer betaler utenbygdsboende kr 4.000, halv pris for brudepar som har tilknytning til kommunen f.eks. ved at foreldrene til en av partene bor i kommunen.

Satsene innarbeides i kommunens hefte – kommunale gebyrer og betalingssetser.

Rådmannens forslag til innstilling:

1. Øyer kommune vil fra 01.01.2018 tilby borgerlige vigsler. Ordfører og varaordfører har vigselsrett (Ekteskapsloven § 12, b).
2. Vigselslokale er ordførerens kontor, møterom Åsta eller møterom Lågen. Valg av lokale avhenger av hvor mange personer brudeparet ønsker å ha med.
3. Vigsler kan tidligst avtales fra det tidspunktet gyldig prøvingsattest foreligger.
4. Kommunens alminnelige vigslestilbud innenfor normalarbeidstid og i kommunens lokaler er gratis for kommunens egne innbyggere. Det samme gjelder for utenlandske brudepar og norske statsborgere bosatt i utlandet.
5. Øyer kommune tilbyr også vigsler på andre steder enn kommunens egne lokaler og utenfor normalarbeidstid. Vigsler tilbys også for brudepar som ikke er bosatt i Øyer.
Følgende satser gjelder:
  - a. vigsler utenfor normalarbeidstid i kommunens lokaler eller i umiddelbar nærhet av disse: kr 1.500
  - b. vigsler som både er utenfor normalarbeidstid og på et annet sted enn i kommunens egne lokaler eller i umiddelbar nærhet av disse: kr 2.500
  - c. vigsling av brudepar hjemmehørende i andre kommuner: kr 2.500
  - d. to vitner utenfor normalarbeidstid: kr 500.
6. Informasjon om vigslestilbudet blir lagt ut på kommunens hjemmeside.

Ådne Bakke
Rådmann

Eli Eriksrud